

Υπόθεση T-304/01

Julia Abad Pérez κ.λπ.

κατά

**Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**

«Κοινή γεωργική πολιτική — Υγειονομικός έλεγχος — Σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών — Ρύθμιση σχετική με την προστασία της υγείας των ζώων και της δημόσιας υγείας — Αγωγή αποζημίωσης — Εξωσυμβατική ευθύνη — Αιτιώδης σύνδεσμος — Τυπικές πλημμέλειες — Ένωση επιχειρηματιών — Απαράδεκτο»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (πρώτο τμήμα) της 13ης Δεκεμβρίου 2006 . . . II - 4861

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Αγωγή αποζημίωσης — Έννομο συμφέρον — Νομικό πρόσωπο*
(Άρθρο 288 ΕΚ)
2. *Διαδικασία — Εισαγωγικό δικόγραφο — Τυπικά στοιχεία*
(Κανονισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 21, Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 44 § 1, στοιχείο γ')

3. *Αγωγή αποζημίωσης — Έννομο συμφέρον — Επαγγελματική ένωση (Άρθρο 288 ΕΚ)*
4. *Εξωσυμβατική ευθύνη — Προϋποθέσεις (Άρθρο 288, εδ. 2, ΕΚ)*
5. *Εξωσυμβατική ευθύνη — Προϋποθέσεις (Άρθρο 288, εδ. 2, ΕΚ)*

1. Στο πλαίσιο αγωγής αποζημίωσης δυνάμει των άρθρων 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, το έννομο συμφέρον νομικού προσώπου για την άσκηση αγωγής δεν εξαρτάται τόσο από τις διατάξεις του καταστατικού του που ορίζουν τον εταιρικό του σκοπό όσο από τις πραγματικές δραστηριότητές του, καθώς και, ειδικότερα, από τις ζημίες που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω των δραστηριοτήτων αυτών.

προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, αλλά πάντως κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό, από το ίδιο το κείμενο του δικόγραφο. Το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημίας που προκάλεσε κοινοτικό όργανο πρέπει, για να ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις αυτές, να περιλαμβάνει στοιχεία που να επιτρέπουν την εξατομίκευση της συμπεριφοράς που προσάπτει ο ενάγων στο κοινοτικό όργανο, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και τον χαρακτήρα και την έκταση της εν λόγω ζημίας.

(βλ. σκέψη 39)

2. Δυνάμει του άρθρου 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των προβαλλομένων ισχυρισμών. Για την ασφάλεια δικαίου και την ορθή απονομή της δικαιοσύνης πρέπει, προκειμένου μια αγωγή να είναι παραδεκτή, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχείαστα οποία στηρίζεται να

(βλ. σκέψη 44)

3. Το δικαίωμα ασκήσεως αγωγής αποζημίωσης δυνάμει του άρθρου 288 ΕΚ δεν αναγνωρίζεται σε επαγγελματικές ενώσεις παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτές μπορούν να επικαλεστούν είτε

ίδιο συμφέρον, διακρινόμενο από το συμφέρον των μελών τους, είτε δικαίωμα αποζημίωσης που τους εκχώρηθηκε από άλλα πρόσωπα.

της υπέρξεως αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας.

Δεν δικαιολογούν έννομο συμφέρον για την άσκηση αγωγής δύο γεωργικές επαγγελματικές ενώσεις, οι οποίες, αφενός, δεν επικαλούνται εκχώρηση δικαιωμάτων ή ρητή εντολή που να τις εξουσιοδοτεί να προβάλουν αίτημα αποζημίωσης για τις ζημιές που υπέστησαν τα μέλη τους, και, αφετέρου, διευκρινίζουν ότι δεν επιδιώκουν χρηματική αποζημίωση, αλλά ότι η ζημία που υπέστησαν συνίσταται στο άθροισμα των ζημιών που υπέστησαν τα μέλη τους και στην ηθική βλάβη που υπέστησαν οι ίδιες, χωρίς ωστόσο να τεκμηριώνεται η ηθική βλάβη των δύο αυτών ενώσεων.

Όσον αφορά την πρώτη από τις ως άνω προϋποθέσεις, απαιτείται να έχει αποδειχθεί η ύπαρξη κατάφωρης παραβάσεως ενός κανόνα δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες. Όσον αφορά την απαίτηση σύμφωνα με την οποία η παράβαση πρέπει να είναι κατάφωρη, αποφασιστικό κριτήριο για να θεωρηθεί ότι η εν λόγω προϋπόθεση πληρούται είναι το αν υπήρξε, εκ μέρους του οικείου κοινοτικού οργάνου, πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία εκτιμήσεως. Οσάκις το ως άνω όργανο δεν διαθέτει παρά μόνον πολύ περιορισμένο αν όχι ανύπαρκτο περιθώριο εκτιμήσεως, η απλή παράβαση του κοινοτικού δικαίου μπορεί να αρκεί προς απόδειξη της υπέρξεως κατάφωρης παραβάσεως.

(βλ. σκέψεις 52-54)

4. Η θεμελίωση εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της, κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι της ελλείψεως νομιμότητας της προσαπτόμενης στα θεσμικά όργανα συμπεριφοράς, του υποστατού της ζημίας και

Αν μία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις δεν πληρούται, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις.

(βλ. σκέψεις 97-99)

5. Αιτιώδης σύνδεσμος, κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, γίνεται δεκτός οσάκις υφίσταται άμεσος σύνδεσμος μεταξύ του πταίσματος του οικείου οργάνου και της προβαλλομένης ζημίας, σύνδεσμος η απόδειξη του οποίου βαρύνει τους ενάγοντες.

Όταν η προσαπτόμενη παράνομη συμπεριφορά συνίσταται σε παραλείψεις των κοινοτικών οργάνων ως προς την υποχρέωσή τους ενέργειας, οι παραλείψεις αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν ως βεβαία και άμεση αιτία της εμφάνισης των προβαλλομένων ζημιών, παρά

μόνον εφόσον αποδειχθεί ότι, αν τα εν λόγω θεσμικά όργανα είχαν θεσπίσει τα μέτρα την παράλειψη των οποίων τους προσάπτουν οι ενάγοντες, η επίδικη ζημία δεν θα είχε προφανώς προκληθεί. Περαιτέρω, πράξεις και παραλείψεις των κοινοτικών οργάνων μπορούν να εμποδίσουν τη διαπίστωση άμεσου αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της εικαζόμενης παράνομης συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων και των προβαλλόμενων ζημιών.

(βλ. σκέψεις 101-102, 108-109, 131, 137, 152, 156)